

Aktiveeritud T-lümfotsüüdid (B-T cells activated%)

Immuunanaluüsi osakond

Inimese lümfotsüüdid jagunevad bioloogilise funktsiooni ja raku pinnamarkerite järgi kolme suurde alampopulatsiooniks – T-lümfotsüüdid (CD3+), B-lümfotsüüdid (CD19+) ja NK-rakud (CD3- CD16+ CD56+).

T-lümfotsüüdid moodustavad ligikaudu 75% kõikidest lümfotsüütidest. Nad osalevad antigeenspetsiifilises rakulises immuunvastuses ja reguleerivad B-lümfotsüütide poolset immuunglobuliinide sekretsiooni.

T-lümfotsüütide aktiveerumine on oluline protsess adaptiivse immuunvastuse tekkimisel. Aktiveerumiseks on vajalik kompleksi moodustumine nakatunud raku pinnal ekspresseeruva koesobivusantigeeni (MHC) I-ga seondunud võõrvalgu (antigeeni) ja tsütotoksilise T-lümfotsüüdi vahel. See tagab tsütotoksiliste T-lümfotsüütide kiire kлонаalse paljunemise ja võõrvalgu esitlevate rakkude hävitamise. Aktiveerumisel muutub tsütotoksiliste T-lümfotsüütide pinnamarkerite koosseis: esmalt ekspresseeruvad varajased aktivatsioonimarkerid (CD69, CD25) ning seejärel hilised ja pikemaajalise ekspressiooniga aktivatsioonimarkerid (HLA-DR, CD38)

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proov ei tohi olla hemolüütiline!

Katsuti	K2E/K3E-katsuti (lilla kork)
Analüüsitav kogus	1 mL verd
Säilivus	Veri toatemperatuuril kuni 24 tundi. Mitte külmutada! Hoida päikese kiirguse eest!

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti, vastus järgmisel tööpäeval

Analüüsimeetod: voolutsütomeetria

Vastuse vorm

Aktiveeritud T-lümfotsüütide (CD3+ HLA-DR+) suhtarv kõikidest lümfotsüütidest.

Referentsväärtus

< 3 k	0,8–2,3 %
3 k – < 1 a	0,9–5,9 %
1 a – < 2 a	1,1–7,0 %
2 a – < 6 a	1,5–6,4 %
6 a – < 12 a	2,3–7,0 %
12 a – < 18 a	2,3–8,6 %
≥ 18 a	2–12 %

Laste referentsväärtused: Tosato, F., Bucciol, G., Pantano, G., Putti, M.C., Sanzari, M.C., Basso, G., Plebani, M.: *Lymphocytes Subsets Reference Values in Childhood. Cytometry A. 2015 Jan; 87(1):81-5*

Näidustus ja kliiniline tähendus

Aktiveeritud T-lümfotsüütide hulk väljendab organismi T-rakkude vastust viiruste, bakterite või parasiitide antigeenidele. Selle abil on võimalik kirjeldada organismi üldist immuunseisundit.

Aktiveeritud T-rakkude hulk tõuseb viirusevastaste immuunreaktsioonide korral: HIV-i, ägeda Epstein-Barri viiruse (EBV), tsütomegaloviiruse (CMV) korral. Tõusu on täheldatud ka reumatoidartriidi, süsteemse erütematoosse luupuse (SLE), transplantaat-peremehevastu reaktsiooni (GVHD, *Graft versus Host Disease*) ja transplantaadi äratõukereaktsiooni korral ning vahetult peale luuüdi siirdamist.

Eva Reinmaa

Muudetud 06.07.2016